

RØÐA J. P. HENRIKSEN'S í Havn 1. maí

Háttvirda samkoma,

Sum gamal nevndarlímur í Havn ar Arbeidsmannafelag er tað mær ein heiður og stór gleði at fáa loyvi at siga nokur orð her í dag undir 1. maí haldinum.

Hesin dagur verður hildin um allan heim við kravgongum og røðum um áhugamál arbeidsmanna. Vit her í Føroyum hava verið ógvuliga sparnir í so máta, og tað gleðir meg, at Havnar Arbeidsmannafelag minnst henda dag, arbeidarafjöldin út um lond in hevur gjørt til sín dag og hátíðarhildi í nokur og 70 ár, og vón mín skal vera, at hesin dagur verður hildin her í býnum í alla framtíð.

Tibetur er arbeidsfriður hjá okkum í ár bæði á sjógv og landi, men soleiðis hevur tíverri ikki altíð verið. Vit eru ivaalevið nøgvir, ið minnst fleiri arbeidssemmir gjevgum árin, nettupp um hesa árstíð.

Eg skal nerta við eina, tað var í 1938 altso fyri 25 árum síðan, tí hon hevur samband við henda dag — tá var fyri fyrstu ferð fundur hildin á Skansanum 1. maí av Havnar Arbeidsmannafelag mitt undir sáttmálastriðnum, sum endaði við sigri arbeidsmanna.

Sostatt er hetta triðja ferðin, vit halda 1. maí her í Havnini.

Havnar Arbeidsmannafelag er eitt av teimum fáu feløgnum sum fekk 8 tíma-daguttan arbeidsstøð. Tað var í 1931, eitt av teimum árunum, har stórt arbeidsloysi var her á staðnum.

Frammanundan hevði verið 10 tíma-dagur við 80 oyrum um tíman.

Við sáttmálastamráðingunum var alt gjørt, ið gerst kundi, fyri at fáa lenina upp í 1 krónu, men hetta eydnaðist okkum ikki.

Vit máttu gera kompromis uppá 90 oyru, og tað hildu vit hetta kortin vera stórsigur. Vit vunnu 8 tíma-dagin í frið.

Hetta hendi fyri 32 árum síðan. Nú hoyra og lesa vit frá øðrum londum um felag, sum krevja 40 — 30 tímaarbeidsviku, so eg haldi, at krav Havnar Arbeidsmanna felags um 44 tíma viku, er heilt rimuligt — serstakliga tá vit mets tað saman við arbeidsfólka hjá næstsku, starvs- og skrivstovu fólkinum.

Eitt annað mál, sum má loysast, er arbeidsloysislógin.

Eg veit, at bæði Havnar Arbeidsmannafelag og Føroya Arbeidarafelag hava streikugrunn og sjúkrarunn, og er hetta eitt gott tiltak, men hvat hjálpar fáa teir frisku línurnar, sum onki arbeid hava — onga.

Her hjá okkum er nógv arbeid tibetur — og vónandi verður tað at vara við framvir, men vit vita onki við vísu, og hvussu ræðuliet vildi tað ikki verið her í býnum, um tað bleiv stóri arbeidsloysi, sum til dømis fyri 30 árum síðan.

Vit skulu eisini minnst til, at livihatturin er ein heilt annar í dag. — Nú skal peningur til alt.

Tað verður sagt, at henda lóg ikki hóskar til vðurskið okkara, men tað sama hevur verið sagt um allar tær góðu sosialu lógurnar, vit nú hava, — og kanska henda lóg vildi gjørt sitt til, at folk ikki fluttu so nógv til tey stóru plássini.

Lat okkum í hesum sambandi minnst til lógina um minstuløn fiskimanna — vit vita, at hon hev-

ur verið til stóra signing fyri mong mong fiskimannaheim.

I ár er Havnar Arbeidsmannafelag 47 ára gamalt, men tað ikki eldri enn so, at fleiri liva, sum vóru við at fáa hetta góða tiltak í lóg, ella beinart sagt á stovn, og vil eg á hesum stað takka hjartaliga okkara djórva slóðbrótarunum.

Tit, sum eru ung í dag, geva tykkum ikki far um, hvat tað kostaði hesum monnum at fáa felagið á stovn.

Menninir vóru gjordir arbeidsleysir — serstakliga álitismenninir — ja, so gali var, at summir máttu fara úr býnum, tí teir fingi ikki arbeidi aftur.

Men tibetur felagsskapurin helt — felagið vaks, og er í dag við sínum yvir 1000 limum eitt tað størsta felagið í landi okkara.

Leita vit aftur í tíðina, so er saga arbeidsmanna ógvuliga dúpur og nivandi. Vit taka ikki ov fullan munn, tá vit siga, at teir vóru ikki roknaðir fyri nakað — ongur sømdir fingi teir, og einki høvdu teir at siga.

Ikki fyrr enn í se'nasta parti av 18. öld, undir fronsku kolveltungini, kom kravið fram frá fjórða stættinum, og so kom gongd á: men hart var stríðið, og nógv varð ofrað, áðrenn vit komu so langt, sum vit eru komnir í dag.

Eisini her hjá okkum vóru vána kor, um ikki so ring sum aðrastaðni. So at siga alt fólkið vóru húskallar og arbeidskonur, og tað stóð til húsbóndans, hvussu tey høvdu tað.

So broyttist vinnuvegurin, og ein nýggi tíð kom til okkara, ein tíð við einum arbeidsstaði og fiskimannastaði, og so við og við komu fakfelagini kríg landið.

Aðalmál teirra hevur verið og er og verður at betra kor arbeidsmanna, so at tey verða javnbjóðis hinum stættinum í landinum. Og hetta hava tey stríðst mannliga fyri gjevgum hesi mongu ár, ikki minst Havnar Arbeidsmannafelag. Vit kunnu als ikki meta tann tyding, felagið hevur havt fyri by okkara, ja fyri alt landið.

Lat 1. maí haldið lera okkum at stóga á og minnst undangongumenn arbeidsmanna, minnast áttir við virðing.

Men lat 1. maí haldið eisini elva okkum til at halda áfram í stríðnum fyri rætti arbeidsmanna og at standa saman.

Lat álitismenn okkara og teir, sum á tingi arbeida fyri áhugamálum okkara, aldri kólna. Lat stríðseldin verða brennandi.

At enda vil eg frambera eitt ynski, og ynski mitt skal vera: At øll arbeidskvitufelagini og arbeidsmannafelagini Føroyum mega renna saman aftur í eitt stórt og sterkt Føroya Arbeidarafelag, og at Føroya Fiskimannafelag eisini gongur saman við Føroya Arbeidarafelag.

Ti fylkist og takið hvør annan í hend i trúgv til tann komandi dag.

Ti fylkist og takið hvør annan í hend i trúgv til tann komandi dag.

HESS-O-DAN

Danmarks bedste oliemølle. Automatisk rundtræk og trækregulering.

Pt. VALDEMAR LUTZEN
Tórshavn

SUMMARFERÐAÆTLAN

GALDANDI FRÁ 6. MAÍ 1963

SS »SMIRIL«

Mánadag	Týsdag	Mikudag	Hósdag	Fríggjadag	Leygardag	Sunnudag
kl. 10.30 Tórshavn Tvoroyri Vág	kl. 07.00 Vág Tvoroyri Hvalba Sandvík	kl. 08.00 Tórshavn Sandvík Hvalba Tvoroyri Vág	kl. 08.00 Vág Tvoroyri	kl. 08.00 Tvoroyri Tórshavn	kl. 08.00 Tvoroyri Tórshavn	kl. 18.00 Tvoroyri Hvalba Tórshavn
fermir frá kl. 8—10		fermir frá kl. 15—17	kl. 09.30 Tvoroyri Tórshavn	kl. 15.00 Tórshavn Hvalba Tvoroyri	kl. 14.00 Tórshavn Tvoroyri	
			kl. 16.00 Tórshavn Tvoroyri	fermir frá kl. 13—14	fermir bert móti dupultum farmagjalði	

MB »RITAN«

Mánadag	Týsdag	Mikudag	Hósdag	Fríggjadag	Leygardag	Sunnudag
kl. 06.30 Tórshavn Nólsoy Tórshavn	kl. 08.00 Tórshavn Nólsoy Tórshavn	kl. 08.00 Tórshavn Skopun Tórshavn	kl. 08.00 Tórshavn Nólsoy Tórshavn	kl. 08.00 Tórshavn Skopun Tórshavn	kl. 08.30 Skopun Tórshavn	kl. 19.00 Skopun Tórshavn
kl. 08.00 Tórshavn Skopun Tórshavn	kl. 10.00 Tórshavn Hest Skopun Tórshavn	kl. 14.00 Tórshavn Skopun Tórshavn	kl. 10.00 Tórshavn Skopun Hest Tórshavn	kl. 15.00 Tórshavn Skopun	kl. 10.30 Tórshavn Nólsoy Tórshavn	
kl. 15.00 Tórshavn Skopun Tórshavn	kl. 15.00 Tórshavn Nólsoy Tórshavn		kl. 15.00 Tórshavn Nólsoy Tórshavn		kl. 16.00 Tórshavn Skopun	

MB »MÁŠIN«

Mánadag	Týsdag	Mikudag	Hósdag	Fríggjadag	Leygardag
kl. 07.00 Klakksvík Fugloy Svinoy Hvannasund Norðdepli Leitið Múla Haraldsund Klakksvík	kl. 05.00 Klakksvík Hvannasund Leitið Klakksvík kl. 08.30 Múla Tórshavn kl. 14.00 Tórshavn Klakksvík kl. 15.00 Klakksvík Árnafjørð Klakksvík kl. 17.00 Klakksvík Leitið Hvannasund Klakksvík	kl. 07.00 Klakksvík Haraldsund Múla Leitið Norðdepli Hvannasund Svinoy Fugloy Svinoy Árnafjørð Klakksvík Norðdepli Leitið Múla Klakksvík kl. 17.00 Klakksvík Tórshavn	kl. 08.00 Tórshavn Lorvík Fuglafjørð Oyndarfjørð Klakksvík kl. 15.00 Klakksvík Árnafjørð Klakksvík Norðdepli Leitið Múla Haraldsund Klakksvík	kl. 7.30 Klakksvík Lorvík Klakksvík kl. 09.00 Klakksvík Fugloy Svinoy Hvannasund Norðdepli Leitið Haraldsund Klakksvík	kl. 10.00 Klakksvík Fugloy Svinoy Hvannasund Norðdepli Leitið Klakksvík

MB »SILDBERIN«

Mánadag	Týsdag	Mikudag	Hósdag	Fríggjadag	Leygardag
Eykabú Tórshavn	kl. 08.00 Tórshavn Skálavík Húsavík Dal Tórshavn	kl. 07.00 Tórshavn Sand Skúvoy Tórshavn	Eykabú Tórshavn	kl. 06.00 Tórshavn Eysturoy Tórshavn	kl. 07.00 Tórshavn Skopun Hest Tórshavn
					kl. 15.00 Tórshavn Nólsoy Tórshavn

VIÐ MERKINGAR:

Sildberin siglur á Funningsbotn og Gjógv bert annanhvønn fríggjadag. Sildberin siglur á Dal og Húsavík bert annanhvønn týsdag. Mášin hevur samband við Sildberan á Lorvík hvønn fríggjadag. Mášin stógar á teim ymsku plássunum á veg út til Fugloyar um ferðafólk eru við mánaðag, fríggjadag og leygardag. NB. Inntil fjallasmogan er opnað siglur Smiril hvønn fríggjadag fyrir norðgangandi og hvønn leygardag fyrir suðurgangandi á Hvalba.

Broytingar í ferðatælanini kunnu verða gjordar uttan ávaring.

STRANDEFARASKIP LANDSINS

— 2802 —

SNAR-vaskað

centrifugerað og turkað

SNAR-vask

Bogeta 14

AGN

Góður høguslokkur

á goymslu

Pf. BACALAO